

**До Научното жури
по процедурата за доцент
по Теория на държавата и правото
Департамент „Право“
на Магистърски факултет
на Нов български университет**

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Александър Воденичаров

Професионално направление: 3.6. Право (административно право и административен процес),

Относно: конкурс за доцент, обявен от департамент „Право“ на Нов български университет (ДВ, бр. 16 от 17.02.2017 г.)

Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: 3.6. Право

Научна специалност: Теория на държавата и правото

Кандидат: гл. ас. д-р Деница Георгиева Топчийска

Уважаеми членове на Научното жури,

Назначен съм за член на Научното жури по конкурса за „доцент“ по Теория на държавата и правото към Магистърски факултет, департамент „Право“ със Заповед № 3-РК-179/30.03.2017 г. на Ректора на Нов български университет. В съответствие с решението на научното жури от 27 април 2017 г. в настоящия конкурс изготвям становище, което предлагам на вашето внимание.

В обявения конкурс за доцент в МФ, департамент „Право“ на Нов български университет е подал документи само един кандидат - гл. ас. д-р Деница Георгиева Топчийска

В хода на процедурата кандидатката е предоставила пълен комплект от материалите, които са необходими за изготвянето на становището ми. Представени са публикациите - една монография и 14 статии и студии, всичките след получаване на научното звание „доктор“, с които се кандидатства за конкурса, както и съответните административни документи. Освен това кандидатката е предложила и информация за цялостната си дейност. Като член на Научното жури по конкурса, считам че процедурата е изцяло в съответствие с изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“, предвидени в Закона за развитието на академичния състав в Република България и вътрешната нормативна уредба на НБУ.

Деница Топчийска е родена в гр. София и е завършила средното си образование в Националната гимназия за древни езици и култури "Константин Кирил Философ". Дипломира се е в специалност "Право" на СУ "Св. Климент Охридски", а през 2009 г. е получила научна степен „доктор“ по научната специалност „Политология“. Участвала е в специализирани курсове в България и в чужбина. В периода 2001 -2007 г. е била главен експерт в дирекция "Правна" на Комисията за регулиране на съобщенията, а след това е работила като мениджър и консултант по широк спектър от проекти на ЕС. От 2013 г. гл. ас. д-р Деница Топчийска е щатен преподавател в департамент "Право" на Нов български университет.

След защитата на докторската степен, научните интереси на кандидата се насочват към общата теория на правото. Гл. ас. д-р Деница Топчийска изследва въпроси от правната теория и философия, както и тяхното взаимодействие с конкретни правни отрасли и по специално информационното право. Редица от публикациите на кандидата нямат аналог в правната ни доктрина и в много случаи предлагат критичен анализ на теоретични модели и законодателни текстове, които имат значение за развитието на правната наука и законодателството. Научните ѝ трудове са актуални по съдържание и третират въпроси, свързани с едни от най-значимите теми в областта на изучаването на държавата и правото.

Монографията "Върховенство на правото. Теоретични аспекти" е с обем от 318 страници, като за написването ѝ са използвани над 104 монографии, сборници и статии (17 на български език и 87 на английски и френски език), както и политически и правни документи на ООН, СЕ, ЕС, ОИСР, както и правото на Р България (37 документа). Монографията се отличава с множество приноси моменти и има качествата на хабилитационен труд по настоящия конкурс. Тя изследва комплексно и систематично проблемите, свързани с развитието на концепцията за върховенството на правото и нейното дефиниране през аспекта на правната теория и философия в съвременния контекст. Това е първото подобно изследване в българската правна наука.

Монографията е систематично изградена така, че да се получи цялостно и завършено произведение, което се състои от въвеждаща част, основна такава, състояща се от пет раздела (глави) и заключение. Заглавието „Върховенство на правото. Теоретични аспекти“ съответства на съдържанието на монографията. В своята монография гл. ас. д-р Деница Топчийска разглежда концепцията за върховенството на правото като нормативна концепция за развитието на правната система. В първата глава на монографията кандидатът проследява развитието на идеята за върховенството на правото от Античността до модерното общество, като анализира и сравнява различните концептуални модели, свързани с континенталната и англосаксонската правна система. С оглед на значимостта на международното и транснационалното право за развитието на националните правни системи в монографията се изследват възприетите концепции за върховенство на правото в политическите документи на ООН, СЕ, ЕС и ОИСР. В контекста на създадената аналитична рамка се формулират целите, функциите и структурните елементи на концепцията за върховенството на правото с оглед на предизвикателствата в съвременното общество. Същевременно авторът предлага концепция за върховенството на правото, която е адекватна на предизвикателствата в съвременното общество.

Проблематиката, свързана с дефинирането на върховенството на правото, се анализира във втората, третата и четвъртата глава на монографията в три основни насоки: 1) Взаимната обвързаност между понятието за право и концепцията за върховенство на правото. 2) Функционалната зависимост между формалната и социалната

справедливост и концепцията за върховенството на правото. 3) Зависимостта между индивидуалните права (и в частност правата на човека) и върховенството на правото. В последната пета глава д-р Деница Топчийска анализира изведените характеристики на концепцията за върховенството на правото се анализират в контекста на практиката на Съда на ЕС, свързана със защитата на личните данни.

Представената монография представлява несъмнен **принос в юридическата доктрина**. Направените изводи в правнотеоретичен аспект, както и на базата на съпоставка между правната теория и съществуващото законодателство, са **задълбочени и обосновани**. Аргументираните тези на кандидата допринасят за **обогатяване на съществуващите знания** в областта на правната теория. Използваната многобройна научна литература е изчерпателна. **Използването на интердисциплинарни методи** дава основата за нови научни постановки.

Заедно с монографията, кандидатът представя и 14 свои научни публикации, в които са разгледани широк спектър от проблеми, свързани с концепцията за върховенството на правото в теоретичен и приложен аспект. Всички те са публикувани в научни издания в България и чужбина, а някои от тях също така са представени на научни форуми в България, Гърция, Испания и Италия. Публикациите на кандидата имат значение както в теоретичен, така и в **практико-приложен аспект**. Те представляват основа за получаването на познание в областта на теорията и философията на правото, което е съпътствано с **анализ и предложения за изменения на съществуващата правна уредба de lege ferenda**.

Представените научни произведения от кандидатката са с **особена актуалност**. Проблемите, разработвани в широк план за върховенството на правото са във фокуса на вниманието на обществото. Тя дава обоснован отговор на редица от тях;

В периода от 2009 г . до 2013 г. д-р Деница Топчийска е била хоноруван преподавател в НБУ. През 2013 г. тя е назначена за щатен преподавател в департамент "Право" на НБУ. В този период кандидатът разработва следните курсове:

Аудиторни: LAWN100 Лекции по Обща теория на правото; LAWN101 Упражнения по Обща теория на правото; MITM129 Правни проблеми на проектната дейност и информационното общество; NETB476 Правни

аспекти на информационното общество; СІТВ503 Правни и етични аспекти в ИТ; АДММ914 Нормативна уредба на проектната дейност; LAWN208 Конституционно правосъдие; LAWN209 Избирателни системи и избирателни процедури;

Извънаудиторни: LAWN111 Самостоятелна работа по Обща теория на правото; МІТМ113 Самостоятелна работа: Правно регулиране на проекти по ИТ; АДММ934 Проект: Нормативна уредба на проектната дейност;

Моите лични впечатления от кандидата са, че тя се отличава с етичност, коректност и задълбоченост в работата си, което е предпоставка за успешното ѝ развитие като преподавател и изследовател.

Прегледът на научно-изследователската и преподавателската дейност на гл. ас. д-р Деница Топчийска доказва, че са удовлетворени всички законови критерии за заемане на академичната длъжност „доцент”. Научните разработки се отличават със задълбоченост, точност и пълнота, като представената монография и научни статии и студии представляват значителен принос за развитието на правната наука и заслужават висока оценка. Анализът на научните постижения на кандидата води до заключението, че те са иновативни и приносни за теорията на държавата и правото и обогатяват съществуващите знания в тази област.

Предвид цялостното научно творчество и преподавателската дейност на гл. ас. д-р Деница Топчийска стигам до извода, че кандидатът **отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България за заемане на академичната длъжност „доцент”**. Поради това убедено препоръчвам на Научното жури да вземе решение, с което да **предложи на Департамент „Право“ на Магистърския факултет на Нов български университет да избере д-р Деница Георгиева Топчийска на академичната длъжност “доцент” по научна специалност „Теория на държавата и правото”, професионално направление 3.6. Право.**

26.05.2017 г.

С уважение:

проф. д-р Александър Воденичаров